

Velik poraz Nemcev v Franciji

DO 200.000 NEMCEV V PRECEPU. RUSI PRI PRAVLJAJO NOV UDAR

London, Anglija. — Zavezniški strategi so končno pripravili zelo spremno in nadvse presenetljivo ofenzivo proti Nemcem v Franciji. Ta ofenziva je že dosedaj zadala Nemcem v Franciji silovit poraz, ki je vse nemške najboljše strategije popolnoma presenetil in vrpel v veliko zmedenost. Nemci daleč niso pričakovali tako hitrih in presenetljivih sunkov. Toda zavezniška ofenziva, zlasti ameriške edinice poplavljajo Francijo s tako brzino, da se pojavljajo Nemcem vse povsod spredaj in za hrbotom. Dolgo pripravljanje Zaveznikov v Angliji torej le ni bilo zastonj.

Najbolj mojsterna poteza ameriške ofenzive iz Bretagnije v Le Mans in proti Chartresu je, da so ameriške edinice zadnjih dva dni udarile nazaj proti severu in dosegle okrog 40 milij proti severu, včasih križišču Argentan, skozi katerega gredo glavne ceste in proge v Normandijo in Bretagnijo. Od Argentana se pa nahaja zapadno

še kakih 12 nemških divizij, ki štejejo gotovo do 200.000 mož in so zdaj zajete, ker Kanadci so med tem prodrli proti jugu od Caena in se nahajajo le še komaj 10 milij od točke, do katere so dospeli Američani. Ameriško in kanadsko topništvo zdaj že krije vse ceste in proge in nemški umik je s tem že tako tekoč odrezan, kar pomeni, da so Zaveznički zajeli najboljši del nemške vojske v tem delu Francije.

V teh bojih izborno sodeluje zavezniško letalstvo, ki razbija za nemškimi armadami pota, ceste, proge in tako preprečuje zalaugalne zveze, pa tudi redno umikanje in premikanje čet.

(Dalje na 4. strani)

DOGODKI V FRANCII SO VELIKO PRESENEČENJE

Bern, Švica. — Vest, ki prihajajo iz Francije v Švico so takega značaja, da nihče ne ve pri čem je te zadnje dni. V soboto popoldne so se raznesle vesti, da so Amerikanci še v soboto bili v mestu Chartres, ki je komaj dobrih 42 milij od Pariza. Par ur pozneje, da so ameriške motorne edinice že pred predmetom Pariza in da Nemci v veliki paniki zapuščajo Pariz. Vojaški in politični komentatorji v tem mestu so mnenja, da nemški vojski v Franciji gre vrlo slabu. Ameriška vojska se je razlila po vpodu v toliko različnih smerih, da Nemci zdaj spluhnevedo, po katerih krajih prodrijo glavne ameriške kolone. Možno je, da so ameriške čete res veliko globlje v Franciji, da Nemcem zvoni v Franciji zadnje ure. Tako hitrega napredovanja Zaveznikov v Franciji ni v Švici niti pričakoval, omenja poročilo.

V južni Srbiji so partizani odbili vse napade Nemcev. Bolgarov in Četnikov zapadno od Leskovaca in Vranja. Ob progi Niš Skopje so v teku hudi boji, kakor tudi na nekaterih drugih točkah v južnem delu Jugoslavije. Ker omenja poročilo tudi Četnike, toraj ni prišlo do sporazuma med Tito in Mihajlovićem.

GOEBBELS POJE DRUGO PESEM

London, Anglija. — Nemška javnost je bila v soboto obvezena potom radia po nemškem propagandnem ministru Dr. Goebbelsu, da naj se ljudje naučijo varčevati z živčem. Nevarnost pomanjkanja prehrane je na vidiku za prihodnjo zimo. Maršal Goering je pa pred enim letom ošabno oznanjal, da Nemci bodo vedno dobro hrani, tudi če bodo morali drugi narodi v zasedenih deželah stradati. Zdaj pa nemški roparji pojto drugo pesem.

VOZNIKI TRUKOV SE VRNLI NA DELO

Chicago, Ill. — Stavka voznikov trukov, ki je grozila na osrednjem západu, je prepovedano. Ravnino, ko je mislila vladati poseči vmes in začeti obravnavati motorna transportna podjetja je prišlo do sporazuma, da se ureditev spora prenosti zastopnikom obeh strank in zraven bo sodelovalo tudi zaščitno vlade. Zadnji teden je stavkalo že do 50.000 voznikov trukov, ki so se pa v nedeljo in ponedeljek že skoro vse vrnili na delo.

SIRITE "AM. SLOVENEC"!

MOSKVA DOBIVA NAZAJ SVOJE STARO LICE

Moskva, Rusija. — Moskva je v tej vojni mnogo pretrpela. Že prvo zimo vojne so bili Nemci že v njenih predmetih in je že zaledalo, da bo moral kapitulirati, kar se pa ni zgodilo. Kar kar pred Stalingradom se je leto prej tudi pri Moskvi razbila nemška ost in v Moskvo Hitler ni mogel osebno stopiti, kar bi bil tako rad. Rusi so v zadnjih dveh letih mosto popravili. Zadnje leto se je vrnilo v mosto skoraj normalno življenje. Le precej časa se v Moskvi ni moglo dobiti raznega blaga. Vzroki so pač v tem, da vse kar se je uvozilo v Rusijo je bilo le za vojsko in na vse drugo se je moralno čakati.

Zdaj pa poročajo, da se v Moskvi dobi zopet raznovrstno blago. Le draginja je velikanška. Ameriški dopisniki poročajo, da se je pojavil na cestnih vogalih Moskve zopet sladoled "Ice cream", ki je proti ameriškemu zelo drag. Porcija "Ice cream" stane v Moskvi 35 rub-

ljev, kar znese po sedanji valuti \$6.65 v ameriškem denarju. Dobra južina z ameriškim "steakom" stane 500 rubljev, kar znese v ameriški valuti skoro \$95. Ruski rubelj je zdaj kvotiran za 19c vrednosti na ameriških borzah. Nekateri predmeti so naravnost blazno dragi. Ker sovjetske oblasti kontrolirajo skoro vse, je naravnost čudno, da mirno gledajo to silno draginjo.

Razno blago se dobi, ni pa pravega reda pri razpečavanju. N. pr. kadar odpro trgovine z obuvali, čakajo pred njimi v vrsti cele množice ljudi po več ur, da pridejo na vrsto.

VZDIHUJOČI MINKI SO ZAMAŠILI USTA

Šest-cevn nemški mošnar, ki mu pravijo naši vojaki po domače "Moaning Minnie", so našli francoski gerilci pred vhodom v neko votilino, po tem ko je bil zavzet kraj Fleur-sur-Orne. Nemci so imeli v tej votilini spravljeno svojo municijo: kasneje je našlo notri zavjetje 900 voščanov.

PARTIZANI PORUŠILI DOLENJSKI PREDOR

London, Anglija. — Radio objava iz glavnega stana maršala Tito poroča, da so jugoslovanski partizani to zadnjo sočeto zarušili in porušili predor na dolenski progi blizu Šmarja. Blizu Novega mesta pa so na več točkah razdrli progo. Tako je promet na dolenski predor med Ljubljano, Novim mestom in Karlovčem prekinjen, pravi poročilo.

V južni Srbiji so partizani odbili vse napade Nemcev. Bolgarov in Četnikov zapadno od Leskovaca in Vranja. Ob progi Niš Skopje so v teku hudi boji, kakor tudi na nekaterih drugih točkah v južnem delu Jugoslavije. Ker omenja poročilo tudi Četnike, toraj ni prišlo do sporazuma med Tito in Mihajlovićem.

GOEBBELS POJE DRUGO PESEM

London, Anglija. — Nemška javnost je bila v soboto obvezena potom radia po nemškem propagandnem ministru Dr. Goebbelsu, da naj se ljudje naučijo varčevati z živčem. Nevarnost pomanjkanja prehrane je na vidiku za prihodnjo zimo. Maršal Goering je pa pred enim letom ošabno oznanjal, da Nemci bodo vedno dobro hrani, tudi če bodo morali drugi narodi v zasedenih deželah stradati. Zdaj pa nemški roparji pojto drugo pesem.

VOZNIKI TRUKOV SE VRNLI NA DELO

Chicago, Ill. — Stavka voznikov trukov, ki je grozila na osrednjem západu, je prepovedano. Ravnino, ko je mislila vladati poseči vmes in začeti obravnavati motorna transportna podjetja je prišlo do sporazuma, da se ureditev spora prenosti zastopnikom obeh strank in zraven bo sodelovalo tudi zaščitno vlade. Zadnji teden je stavkalo že do 50.000 voznikov trukov, ki so se pa v nedeljo in ponedeljek že skoro vse vrnili na delo.

SIRITE "AM. SLOVENEC"!

KRIŽEM SVETA

GERILSKA VOJSKA SE RAZSIRJA V NEMČJI SAMI

London, Anglija. — Iz Moskve poročajo, da je Sovjetska vlada amnestirala vse poljske državljance, ki so bili kaznovani zadnje štiri leta v Rusiji za razne zločine. Izvzeti so le morilci, roparji in vohuni. Takor se smatra, da bo ublažil poljsko ruske odnose.

— Santiago, Čile. — Blizu mesta Sewell, pod Andanskem pogorju so našli 53 človeških trupel, katere je zasul ogromen senežni plaz. Okrog 60 oseb je še pogrešanih, katerih trupla še niso odkrili. Plaz je povzročil na raznih poslopijih veliko škoda.

— Bogota, Kolombija. — Zaksinski dvojici Abdon Jaramillo in Mercedes Campuzano so se rodili zadnji teden četvrtki. Oče je oženjen v drugič in je star 75 let. V obeh zakonih se mu je rodilo 47 otrok. V prvem zakonu je imel 30 otrok. Poročil se je zopet z mlado ženo in rod se mu je pomnožil še na 17 članov.

— London, Anglija. — Ameriški general Dwight E. Eisenhower je zadnji teden preselil svoj glavni stan v Francijo. Tem je pokazano, da se Nemci ni upanja, da bi Zavezničke potisnili iz Francije. Baš nasproti Zaveznički potiskajo Nemce iz Francije bolj in bolj. Rende križ je došle neveste primerno sprejel. 74 od teh je prišlo z malimi otroci, ki so se jim narodili v zakonih. Za te je Rende križ pripravil otroške votičke.

295 NEVEST DOSPELO IZ AVSTRALIJE

San Francisco, Calif. — V soboto je dospelo z velikim parnikom iz Avstralije 295 nevest. So to večinoma Avstralanke, ki so se zadnja leta poročile z ameriškimi vojaki v Avstraliji.

Rende križ je došle neveste primerno sprejel. 74 od teh je prišlo z malimi otroci, ki so se jim narodili v zakonih. Za te je Rende križ pripravil otroške votičke.

3500 LETAL BOMBARDIRA JUŽNO FRANCICO

London, Anglija. — V soboto in nedeljo je bombardiralo do 3500 zavezniških letal nemške pozicije v južni Franciji ob vsem obrežju Sredozemskega morja. Najbolj je bilo prizadeto mesto Toulon in več drugih južnih pristanišč. Omenja se, da je to predigra zavezniške invazije tudi v južno Francijo iz Sredozemlja.

VELIK POŽAR NA CONEY ISLANDU

New York, N. Y. — Na tujem zabavališču Coney Islandu je izbruhnil v soboto velik požar. V Luna parku je ogenj uničil za skoro \$250,000 vrednosti raznih zabavališčnih naprav.

ROOSEVELTOV OBISK V PACIFIKU DVIGNIL POZORNOST: JAPONCI V SKRBEH

Honolulu, Havajsko. — Od časa, ko je predsednik Franklin D. Roosevelt dne 20. julija letos govoril svoj sprejemni govor za četrtni termin, ko ga je narodna demokratska konvencija v Chicago nominirala, ni javnosti o njem več čula. Svoj govor je imel v San Diego, California. Mnogi so mislili, da je predsednik v Washingtonu in da dela načrte za volilno kampanjo. V resnicu pa je bil ves ta čas pridno na delu. Tako drugi dan 21. julija je že odplul na široki Pacifik, kjer je obiskal najprvo havajsko otoče, pregledal vse naše tamkajšne pozicije, potem še druge otoke ter imel važna posvetovanja z našimi vodilnimi poveljniki v Tihem morju in na Dalnjem vzhodu. Njegovo potovanje je bilo tajno, kar je neobhodno potrebno.

Vojni in mornariški urad sta zdaj objavila, kje vse se je večje kopne sile. Vojne operacije proti Japoncem se bodo od sedaj naprej še le razvijale v večjih obsegih in hitrejših tempih. Ze dne, ko se te vesti objavijo, so že v akciji naše zračne sile in so takoj drugi dan po objavi, da je predsednik obiskal raznoučito v Pacifiku silovito bombardiralo japonske pozicije na Filipinu in japonsko otoče samo.

Ob vrtniti je predsednik izrazil, da so vojne priprave in utrjevanje ameriških postojank v Pacifiku dosegle velike uspehe. Z razvojem je nadvse zadovoljen in je prepričan, da vse to bo prineslo Japoncem čimprejšni totalni poraz. Ničesar drugega se ne bo sprejelo od nobenih osiščnih sile, kakor samo brezpogojno udajo, je povdaril predsednik.

Na posvetovanjih so bili načrtovali MacArthur, vodilni general v Pacifiku, z voditelji naše vojske v Pacifiku: 1. Osvoboditev Filipinov in istim vrneti neodvisnost. 2. Vsestransko pomoč Kitajski. (Dalje na 4. strani)

17. REDNA KONVENCIJA AMER. BRATSKE ZVEZE

Chicago, Illinois. — Prihodnji teden se bo vršila 17. redna konvencija Ameriške bratske zveze (prej Jugoslovanska katoliška jednota), ki ima svoj glavni sedež v Ely, Minnesota. Konvencija se bo vršila v Rock Springs, Wyoming. Ameriška bratska zveza je načelno strogo nepristranska organizacija. Vodilji jo spretno sposobni uradniki, ki so zadnja leta isto uspešno razširjevali, zlasti med novo mlado generacijo. ABZ ima danes svoje lokalne postojanke po skoro vseh slovenskih naseljih na Ameriki. Po številu članstva je tretja največja slovenska bratska podpornna organizacija.

Naše slovenske podporne organizacije so za ameriške Slovence velikega vsestranskega pomena. So jedro našega narodnega in gospodarskega življenja. V svojih organizacijah imamo Slovencov v Ameriki svoje lastno narodno polje, kjer se udejstvujemo in uveljavljamo. Imamo nekaj svojega, kjer smo sami gospodarji in to nam daje veljavno. Zato je treba naše slovenske podporne organizacije visoko ceniti. Brez teh bi in njeni vrlo članstvo.

Ameriški bratski zvezi želimo na njeni 17. redni konvenciji obilo uspeha in najboljših zaključkov za dobro njenega članstva. "Amerikanski Slovenec" ima med članstvom ABZ veliko število naročnikov, s katerimi smo se vedno dobro razumeli in prijateljsko sodelovali. V takem medsebojnem razumevanju korakajmo tudi v naprej, ker le v slogu je moč. Zivela Ameriška bratska zveza

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Izdaži vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Subscription:

Za celo leto \$4.00

For one year \$4.00

Za pol leta \$2.00

For half a year \$2.00

Za četr leta \$1.25

For three months \$1.25

Za Chicago, Kanado in Evropo: Chicago, Canada and Europe: \$4.50

For one year \$4.50

Za pol leta \$2.25

For half a year \$2.25

Za četr leta \$1.50

For three months \$1.50

Dopisniki so prošenji, da dopise pošljajo vedno malo prej, kakor zadnjine ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvo najkasneje do petka sjetnjaj prejšnji teden. Za petkovno številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne osira. — Rokopis uredništvo ne vraca.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, trtja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

USODNE ZMOTE PRETEKLOSTI

Niso še pozabljeni krvavi dogodki lanskega leta v Detroitu, ko so kar na lejem izbruhnili plemenski izgredi med belimi in črnimi. Dogodke so opravicevali na razne načine, kot prenatrpanosti po stanovanjih in druge take slučaje. Povod morda pridejo iz takih slučajev, a vir vsega zla pa tiči vse globlje in korenini v davnini preteklosti te dežele, ko so razni lakomneži iz gole poželjivosti po dobičku začeli uvažati Črnce v to deželo kot sužnje.

Pred par dnevi pa je prišlo do žalostnega sličnega slučaja, ko je radi tega, da je v Filadelfiji transportna družba povisala osem Črncev v službe motornih voznikov, kar v resnicni ni nobena tako posebna višja služba. Kako socialno posebnost pa vendar predstavlja in zavzema povprečen motorni voznik? To je pač navadna delavska pozicija, ki zahteva le nekoliko znanja za obratovanje poulične kare. Toda že je bilo preveč nekaterim prepetačem in začela se je gonja. Najprvo čisto priprosto. V gostilnah so začeli zabavljati, da će pojde takoj naprej, bodo kmalu Črnci nadkrilili bele ljude. Potem so začeli širiti zlasti unijski neragači, da je družba to storila radi tega, da bo naučila Črnce obratovati poulične kare, nakar bodo bele motorne vozne začeli zapostavljati z nižjimi plačami in če ne bodo hoteli delati bodo obratovali s Črnci. Podpihanje je šlo naprej, dokler ni prišlo do stavkanja. Tu pa niso mogli delavci na delo, ker ni bilo prevoza za delavce na delo in iz dela. Številne vojne tvornice so začele trpeti, naročila zaostajati in tedaj še le je vlada začutila potrebo, da je posegla vmes.

Krščanstvo in posebno katoliška cerkev ima prejasno stališče napram Črnem. Kat. cerkev ne pozna razlike v svojem duhovnem pojmovanju med Črnem in belimi. Črnci ali belec, oba sta od Boga ustvarjena in v vrednosti njunih duš ni nobene razlike. V tem oziru je katoliška cerkev najbolj demokratična. Je pa seveda v socialnem in zlasti pa v umstvenem oziru razlika med belimi in črnimi ljudmi. Toda zoper ne po krividi Črncev samih, pač pa največ po krividi belih, ki so črne vedno tlačili, se niso brigali za nje in jim niso dali potrebne civilizacije, ne izobrazbe. Te okoliščine, ki jih je pripisovati nedemokratičnosti bele rase so krije, da je črna rasa umsko zaostala za belo raso. Tisočletno zapostavljanje je temu vzrok. Kar se je grešilo v tisočletjih, se ne da popraviti kar čez noč.

Ameriki grozi plemensko sovraštvo. Slučaji, kakor so bili zadnje čase v Detroitu, Filadelfiji in napetost postoji še marsikje drugje, vse to nikakor ni za podcenjevati. Močne žive iskre so to, iz katerih lahko zaplapola prav močan plamen hudi rasnih težav.

Ne dolgo tega je nekdo prav pikro povedal, da so pionirski kolonisti pred 250 in več leti prav hudo grešili, ko so kupovali od morskih piratov črne sužnje in iste uvažali na plantaže tedanjega juga naših držav. Nekateri so jih celo redili kakor živino. Vse mogoči slučaji so bili. In v tem tiči greh. Danes imamo okrog 13 milijonov Črncev v deželi. To je skoro desetina vsega prebivalstva. In ko civilizacija gre naprej, mora beli človek priznati pravice tudi svojemu črnu bratu, gotove nedotakljive pravice, to je osebno svoboda, kakor jo uživa sam. Človek bi ne bil vreden svoje časti, če enake časti ne prizna svojemu sočloveku, pa če tudi je ta slučajno druge barve, kakor on. A mnogi so taki. Dobijo se celo moderne brezbožni materialisti, ki priporočajo nekake Hitlerjeve metode proti zamorem. Grešiti hočejo celo proti božjim postavam, pa pričakujejo potem, da bi si takimi grehi rešili nadloge drugobarvne rase, ki so jo uvažali zgolj radi poželjivosti po dobičku, ker so jim importirani Črnci kot sužnji garali zastonj na njihovih veleposestvih. Take metode ne bodo prinesle deželi blagoslova. Morski pirati so lovili po afriških planjavah Črnce pred nekaj stoletji kakor zajce in so jih prodajali ameriškim veleposestnikom. Tisti, ki so jih lovili, kakor oni, ki so jih kupovali, so oboji enako grešili. Ni mogoče, da bi tak plen mogel primesti kak božji blagoslov. In baš tu korenini zlo, ki tako rado udari na plan.

Edini pravi izhod in rešitev tega vprašanja je, Črnce je treba v vseh ozirih priznati za enakovredne soljudi. Treba jih je začeti vzgajati v pravem enakopravnem Lincolnovem duhu. Le ko jih bo prava krščanska izobrazba osvojila in izoblikovala, bodo postali tudi umstveno boljši. S zapostavljenjem in posebno še s kakim zavidljivim preziranjem pa samo razpihavamo nevarno sovraštvo, ki zna postati nekega dne prav usodno škodljivo. Usodne zmote v tem oziru v preteklosti rodijo nam v sedanjosti neljube posledice. Zato izogibajmo se za naprej takih zmot.

ROJAK IZ ZAPADNE PENNSYLVANIE SE OGLAŠA

Bridgeville, Pa.

Dopisniki iz naše Pennsylvanije se bolj in bolj poredkoma oglašajo. Bili so časi, ko so bili slovenski listi vedno polni z dopisi iz naših krajev. Danes pa je dopis iz naših premogarskih naselbil že redka prikaz. Razlogi so, staramo se. Mladi so odšli na vojsko, mi doma vsemi zaposleni in če je kaka ura na razpolago jo porabimo za počitki, ker stalno delo nas res utruja. Preje, ko smo bili mladi smo imeli pogostoma brezplačne počitnice in je bilo časa dovolj. Zdaj tega ni. Zadovoljni smo da je delo in zasluzek, ker vemo, da bodo zoper prišli časi, ko ne bo vse tako zaposleno, kakor je zdaj. Moramo torej napraviti in spravljati "kromo" za deževne dneve zdaj, kakor pravijo Amerikanici.

V poletjih smo imeli prej tudi stalno vsako nedeljo piknike in razne zabave. Tudi zdaj ni tega dosti. Je kak piknik kje, ali tistega veselega življenja na njih zdaj ne najdemo. Ko je bila naša slovenska kriščnega mladila je bilo vse drugače. Po naših gricih in gozdicah je eden meva skorso vsako nedeljo ali praznik slovenska pesem, slovenska harmonika in bilo je veselja za vse. Zdaj je nekam vse to. Greš na zabavo, stišneš par kozarcev. Ti še zaigra srečo in dušo, ko začuješ veselo petje, pa poskusиш odpreti usta in pomagati zraven, pa ne gre več, pa se kmalu posloviš in greš domov. Pa vendar nismo še vsi tako doigrani, da bi ne bili več za nobeno rabo. Le taka misel nas obema, da mislimo, da nismo več za veselje, potem se pa menda kar tako sami od sebe počeli.

Kakor se držimo nekam tih in v kotu v vseh drugih ozirih, prav tako se držimo kislo pri nekih društvin. Na sejo komaj še gremo kam. Navadno pride na sejo le kaki uradniki, še ti ne vsi, poberi asessment, kaj dosti več se ne storí, ker ni navdušenja. Vendar pa je škoda, da gre tako v neko brezbržnost. Temu je potrebno med našimi kako pomagati. Kako je težko zadevati, vendar pa bi se nekako dalo. Jaz mislim, da potom našega časopisa bi se to dalo zoper oživeti, treba je le pisati in dajati navodila, pa navdušenja, pa bi se zoper vse oživelio. Ne smemo samo stati ob strani, pa samo tarnati, s tanjam ne bo nič. Treba bo navdušenja. Jaz se spominjam, kako je bilo pri nas v Penni vse zasporno za katoliška društva pred leti. Tu smo imeli katoliško društvo, slovenskega župnika, ki je vedno priporočal, pa le ne se dalo nikamor premakniti naprej, da bi porastli v članstvu. Pa je bil prišel na dan mož iz Cleveland, Mr. Anton Grdina, ki je prišel večkrat v Pittsburgh in tudi v našo naselbino. Slišal sem ga nekoč govoriti in mož me je navdušil. Se se spominjam, kako je pribjal dejstva, da se ne smemo sramovati biti katoličani, da je to ponos, ker katoličanstvo predstav-

je. Dobijo se celo moderni brezbožni materialisti, ki priporočajo nekake Hitlerjeve metode proti zamorem. Grešiti hočejo celo proti božjim postavam, pa pričakujejo potem, da bi si takimi grehi rešili nadloge drugobarvne rase, ki so jo uvažali zgolj radi poželjivosti po dobičku, ker so jim importirani Črnci kot sužnji garali zastonj na njihovih veleposestvih. Take metode ne bodo prinesle deželi blagoslova. Morski pirati so lovili po afriških planjavah Črnce pred nekaj stoletji kakor zajce in so jih prodajali ameriškim veleposestnikom. Tisti, ki so jih lovili, kakor oni, ki so jih kupovali, so oboji enako grešili. Ni mogoče, da bi tak plen mogel primesti kak božji blagoslov. In baš tu korenini zlo, ki tako rado udari na plan.

Edini pravi izhod in rešitev tega vprašanja je, Črnce je treba v vseh ozirih priznati za enakovredne soljudi. Treba jih je začeti vzgajati v pravem enakopravnem Lincolnovem duhu. Le ko jih bo prava krščanska izobrazba osvojila in izoblikovala, bodo postali tudi umstveno boljši. S zapostavljenjem in posebno še s kakim zavidljivim preziranjem pa samo razpihavamo nevarno sovraštvo, ki zna postati nekega dne prav usodno škodljivo. Usodne zmote v tem oziru v preteklosti rodijo nam v sedanjosti neljube posledice. Zato izogibajmo se za naprej takih zmot.

Edini pravi izhod in rešitev tega vprašanja je, Črnce je treba v vseh ozirih priznati za enakovredne soljudi. Treba jih je začeti vzgajati v pravem enakopravnem Lincolnovem duhu. Le ko jih bo prava krščanska izobrazba osvojila in izoblikovala, bodo postali tudi umstveno boljši. S zapostavljenjem in posebno še s kakim zavidljivim preziranjem pa samo razpihavamo nevarno sovraštvo, ki zna postati nekega dne prav usodno škodljivo. Usodne zmote v tem oziru v preteklosti rodijo nam v sedanjosti neljube posledice. Zato izogibajmo se za naprej takih zmot.

KAJ JE NOVEGA MED KANADSKIMI SLOVENCAMI?

Vancouver, B. C.

Cenjeni g. urednik A. S. —

Da ne boste misili, da ni več nobenega Slovencev v Briski Kolumbiji, ker je tako redko kak dopis od tukaj, zato se oglašim s tem dopisom iz Kanade, od tu našega Vancouvera. Tudi jaz se redko oglašim in sicer komaj enkrat na leto, ko mi potreče naročnina za list. Radi prejmem list in kak dopis od znancev, ali prenemarni smo, da odpisat, in to je tudi napaka pri meni.

Priloženo sprejmite \$10.00 Money Order za dve podaljšani naročnini za list. Ena naročnina za nas in druga za Mrs. D. A. Vukasovich. Ona je sestra dobro Vam poznane Mike Popovich, ki je živel prej v So. Chicagi in sedaj v Denverju, Colo.

Tukaj na severu delamo s polno paro na treh "ship yards" in na dveh plantih aeroplana Boings Arkrofts, je veliko pomanjkanje delavcev. Vidite vse povsod polovico ženskega spola za proizvod materijala za potrebe v vojskini svrhe. Oh, zakaj vse to? Ali za-

to da narod služi na eni strani, a na drugi strani, da se pobija, in to najlepši cvet mladosti. Danes je vse prepravljeno z denarjem, da se milijoni strošijo v zraku, da se ruši, da se dela trpljenje, revčina in bolezni in nezdravljive rane, katere bo cel svet občutil, največ pa žalostne matere, ki so in bodo še izgubile svoje drage sinove, žene svoje može, otroci svojega očeta. Takih je že sedaj na milijone, in vprašanje je, kdaj bo tega konca, konec tega pobijanja in klanja v nesrečni Evropi.

Mi smo tukaj srečni in presrečni, posebno oni, ki nimajo nobenega svojega v vojski. Civilizacija človečanstva je na takem višku, da drvi z največjo brzinou naprej. Življenje je danes oteženočeno z vsakim dnevom težje. Mladina se mi simili. Vsega je dosti, ali pritisik na živce mladine je preporen. Oh, mladost, kaj si in boš še vsega dočakala.

Misli mi večkrat pohitijo v Evropo v našo milo domovino, kaj so vse tam dočakali in pretrpeli, kateri so že živi ostali. Re srečni smo še do današnjega dneva, da nismo med njimi, zato bi tem bolj mogli, da jim posljemo pomoč, kakor čitamo ameriške časopise, da prispeva narod po Ameriki. Tako je tudi kanadski government odobril, da se pošlje \$50,000 za medicinske potrebe. Kar se je po širini Kanadi med Jugoslovani nabralo in sicer sveto \$60,000, kar so poslali v Ottawo in od tam so poslali v Jugoslavijo, ker je bila v kanadskem pristanišču Halifax jugoslovanska ladja. V vancouverško pristanišče pridejo vsaki mesec tudi ruske ladje, ki jih nalože z vsem potrebnim, največ pa s pšenico. Ruski mornarji in oficirji govorijo angleško in pravijo, da imajo angleške učitelje po mestih. Običejno tudi jugoslovne družine, kadar so v pristanišču, tako sem imela priliko se z njimi razgovarjati.

Za enkrat ne grem naprej z opisovanjem, ker bi vzel preveč prostora. Samo to še moram reči na kratko, da so lepo izobraženi, prijazni in točni, in se spoznajo med seboj in se ne občutijo prisiljeni svoji točni disciplini.

Naj še to omenim, kako smo jugoslovanske Ančke godovale na dan sv. Ane 26. julija. Tandan se je zbral na 796 Keeper St. pri nas, kar 8 Ančk, pa verjamete ali ne, da 8 Ančk in še 8 dobrih prijateljev. Oj to je bilo luštno. Tu je bilo božje dobro, ker so se Ančke potrudile. Pečen puran, potica, vsake vrste peciva. Kajpak boste rekli, kot žene so pile čaj, kajpak še Vam se bodo sline cedile, ko bi videli mizo obloženo, kajpak in tudi brez dobrega kal-

fornčana tudi ni bilo. Bilo je vesele pesmi samih žensk in deklet. Slučajno pride mimo Frank Sodec, ki smo ga z veseljem povabilo, ali je kar na stoj je god vočil in hitro popihal. Menda je že slišal tisto reč, ko rečejo moški radi, da kjer so več ko tri ženske skupaj, od tam še ta hudi beži. No drugiče je korajo France, saj ni res tako hudo. Drugače pa prijatelj Janko Popovich, ki je prišel po svojo boljšo polovico, Marto, ki se je tudi z nami veselila. Janko se je pa na naše povabilo vsekdaj med nas in nam vsem Ančkam vočil god, da bi tako dolgo živele, da bi vse osivele. Tako Janko, ti si fant od fare. Še meni, ki sem bila najstarejša med vami, se mi je dobro zdelo, ker sem še začela malo svet. Pa bo še nekaj let vzel, da se bo vse osivel, pa bomo če Bog da, še godovale Ančke

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODEBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
 2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4876 Washington St., Denver, (16) Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, (16) Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
 3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
 2. porotnika: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnika: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
 4. porotnik: Joseph Godec, 10215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
 5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec," 1849 W. Cernak Rd., Chicago, Ill.

Vse de narne nakaznice in vse uradne rci naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prosim je za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolnišnice nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zveze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebuje listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

MINUTES

OF THE SEMI-ANNUAL MEETING OF THE SUPREME BOARD OF THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

(Continued)

REPORT

of the Supreme First Vice President, Juvenile Supervisor and Fraternal Voice Editor submitted to the Semi-Annual Board Meeting Held July 29, 1944, Denver Colorado.

Gentlemen:

Having very recently returned from a vacation trip I was unable to compile a detailed report on my personal activities in behalf of the Association or on the progress of our Juvenile Department. No contacts were made between my office and the lodge juvenile supervisors or any lodge officer or interested members. My several requests for reports were for some unknown reason passed up, only a few meager reports reached me unofficially and I learned something of the progress of our juveniles through reports and correspondence coming to the Supreme Secretary in the monthly reports of the lodge secretaries. All this will be made known in the following report to this board by the Association Secretary.

Gentlemen:

Having very recently returned from a vacation trip I was unable to compile a detailed report on my personal activities in behalf of the Association or on the progress of our Juvenile Department. No contacts were made between my office and the lodge juvenile supervisors or any lodge officer or interested members. My several requests for reports were for some unknown reason passed up, only a few meager reports reached me unofficially and I learned something of the progress of our juveniles through reports and correspondence coming to the Supreme Secretary in the monthly reports of the lodge secretaries. All this will be made known in the following report to this board by the Association Secretary.

Personally, I have made every effort to carry out my various duties and responsibilities and have worked in the best interest of our beloved Association. My work would be made much easier and I could accomplish more constructive good for the Juvenile Department, for the vital official organ, the best means of communication between the members, and for the general progress and welfare of the Association if all the officers and more members would cooperate better. This unity of effort and cooperation with the undivided good will of the membership is essential to any Supreme Officer if he is to carry out his work successfully and certainly has a bearing on the future of our organization.

Respectfully submitted,

Geo. J. Miroslavich.

The report was unanimously adopted as read.

REPORT OF THE SUPREME SECRETARY

Worthy Supreme President and members of the Board:

In accordance with our by-laws, I herewith submit to you a condensed semi-annual report for the first half of the fiscal year ending on June 30, 1944, of the condition and affairs of The Western Slavonic Association, as follows:

Financial Report of the Adult Department

Gained in Mortuary Fund \$15,031.24

Gained in Convention F... 880.20

Total gain in the above two funds 15,911.44

Loss in Sick and Accident Fund \$1,004.12

Loss in Indemnity Fund 37.30

Loss in Beneficent Fund 306.72

Fund in Expense 349.29

Total loss in the above four funds 1,698.03

Net gain for the first six months 14,213.41

Balance Dec. 31, 1943 411,490.42

Balance June 30, 1944 \$425,703.83

Financial Report of the Juvenile Department

Gained in Mortuary Fund \$2,792.86

Loss in Expense Fund 204.04

Net gain for the first six months of the year \$ 2,588.82

Balance Dec. 31, 1943 32,230.63

Balance June 30, 1944 \$34,819.45

Adult Membership

There were 98 new members enrolled, and 36 reinstated.

Suspended 52, and 13 died.

Net gain was for 65 members. On

June 30, 1944, we had 2,965 adult members in good standing.

Juvenile Membership

There were 244 new members enrolled, and 35 reinstated. Transferred to the adult department 55, suspended 173, and 3 died. Net gain was for 48 juvenile members. On June 30, 1944, we had 2,872 juvenile members in good standing, or 5,837 in both departments.

I was well pleased with the last two months of our "INSURE THE FAMILY" membership campaign during which period we enrolled 219 new members.

Our solvency, as reported to the Insurance Department of the State of Illinois, is 138.58%, our interest earned in 1943 was 4.09%, while our ratio per cent of actual to expected mortality on gross amount at risk during 1943 was 88.25%.

If we continue to gain financially as we have in the past, we will have over one-half million dollars in our treasury by the next convention.

We have been investing near-

ly all of our surplus funds into

First Mortgages on the Denver

improved real estate from 5 to

6% interest per annum. In the

past 6 months we have in-

creased such real estate loans

in the amount of \$31,795.42

and we purchased for \$22,-

509.65 U. S. War Savings, Ser.

F and 2.5% U. S. Treasury

bonds. We have been unable to

buy any municipal bonds with

any yield near as good as that

of the Treasury Bonds. There-

fore, I recommend that we con-

tinue to buy the U. S. Treasury

2.5% bonds and loans on Den-

ver improved real estate. We

should dispose all municipal

bonds on 1.5% and 1.75% in-

terest basis and reinvest such

funds at a higher rate of in-

terest.

In conclusion I wish to thank each and every one of you for your splendid cooperation with this office and I trust that you will show me the same considera-

tion also in the future, I remain with best wishes for a very successful "INSURE THE FAMILY" campaign.

Fraternally yours,

Anthony Jersin, Secretary.

The report was unanimously adopted as read.

Report of Supreme Treasurer

Brother President and Su-
preme Board members I here-
with present a Financial report
of The Western Slavonic Asso-
ciation for the period January
1, 1944 thru June 30, 1944.

ADULT DEPARTMENT

Income

Assessments received

from lodges \$ 33,907.52

Interest on F.H.A. and

First Mortgage Loans 3,135.05

Int. on Bond investments 2,572.26

Int. on accrued on War B.

Profit on Bonds sold 1,409.65

Taxes, Fire Ins. & Mtgce

Insurance on First

Mortgage Loans 1,002.55

Int. on Savings Accounts 312.50

Cert. Loans Increased 174.91

Total Income Adult Dept. 44,869.64

Disbursements

Claims paid to Members 22,499.54

Premiums, Commissions

and Prizes 695.05

Special Benefits 25.00

Total Disbursements to Lodges 23,219.59

Salaries 2,149.26

Printing, Calendars, 588.03

Stationery & Adver. 1,659.97

Taxes, Fire Ins. Mtgce

Ins. F.H.A. Loans 1,650.40

Slovenian American

National Council 500.00

Surety Bond on officers 135.00

State Insurance Depts. 184.00

Real Estate Taxes, 151.51

Office Bldg. 162.05

Water, Light, Fuel and re-

pairs in general, office bldg.

Travel and Per Diem 70.00

Postage, Telephone and

Engraving on Trophy 72.61

Contribution, American

Red Cross 25.00

Typewriter repairs, office

Rent of Safety Deposit Box 9.00

Miscellaneous Expense, 12.20

Sup. Vice President 2.00

Exch. charges on coupons 5.60

Flag for Office building 2.91

Accrued interest on

the strongest fraternal societies in the United States.

As a member of your Su-

preme Board, I am extreme-

ly proud of you and with full

confidence I believe that I can

say without fear of contradic-

tion that the year 1944 will be

an outstanding one for The

Western Slavonic Association.

Fraternally yours,

Thomas J. Morrissey,

Chairman.

Report was unanimously

adopted.

Brother Mike Popovich, 2nd

Trustee, coincides with the

chairman of the board and

adds that the books, bonds and

other valuable documents of

the Association, have been

audited and examined and

found

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Moreno se je zganil; mlađi ženi se je zadelo, da se je v njegovih očeh ukresal nov ogenj. Toda samo za trenutek je videła ta svetli sij; takoj nato je ugasnil, kakor če upihnemo svečo. Vprašal je dalje: "In vas oče? Ali še zdaj ne ve, da ste poročeni?"

"Pač. Zdaj vse ve. Morala sem mu vse priznati."

"Zakaj?"

"Oh... Nič posebnega ni bilo..."

Videl je, da jo je to vprašanje presenetilo in da ni bila pripravljena nanj. V zadregi se je zagledala v daljavo, tja, kjer se je medlo jesensko nebo prelivalo v gladino reke. Potem se je vzravnala in resno dejala:

"Moj oče je hotel, da se poročim... Morala sem mu razodeti, kako je z menoj?"

Zdelo se je, kakor da bi takoj laže zadihalo. Zdaj ji ni bilo treba ničesar več privraviti.

Na obrazu mladega moža se je pokazalo očitno olajšanje. Moreno je doumel Oranino poštenost, njeno tovarištvo se mu je pokazalo v vsej popolnosti. Očaralo ga je. To dekle je imelo srce in pamet na pravem mestu. Zavedal se je, da ne bi mogel najti zvestejše in poštenejše žene, kakor je bila ta mlada in lepa Francozinja.

In tisti trenutek jo je pogledal tako vroče in ljubeče, da je Orana nehote zardela. Mladi Španec bi bil dal tisto sekundo vse, kar je imel, samo da bi izvedel, ali Orana priznava veljavnost njune poroke ali ne. Zato je po ovinkih vprašal:

"Torej vaš oče ve, da sva poročena?"

"In kaj pravi k temu?"

"Da."

Ni mu hotela prikrivati resnice. Mirno je dejala: "Dosej še ni doumel, kako sem se mogla poročiti s človekom, ki sem ga poznala komaj nekaj ur. Očita mi, kako sem se mogla poročiti s tujcem."

Videč, kako se mu je ob teh besedah stemnil obraz, je hitro pristavila, da bi zbrisala mučni vtis prejšnjega stavka:

"Kajpak, zdaj zanj ne boste več tujec. Pojdite z menoj v grad, predstavila vas bom svojim staršem. Vi jih boste pač znali bolje prepričati o potrebi najine poroke kakor jaz, ki še sama komaj prav razumem, da sem že poročena..."

Zeljno je ogledoval njen drobni obrazek, ljubko zardel od prizadevanja, da bi ga prepričala. Njegov resni obraz se je nehotje omehčal v dobrošenem smehljaju, ko je mehko dejal:

"Vi, mala senora, torej mislite, da bom jaz znal prepričati vaše starše bolje kakor vi sami?"

"Da, zanesljivo. Posebno, če jim boste predocili, da bi danes morda ne bila več med živimi, če me ne bi bili vi na ta način rešili... To je njihova šibka točka. Zaradi ljubezni so mi oprostili, da sem se poročila z vami."

"Oprostite," jo je vlijudno prekinil, "ne razumem vas dobro. Ali vaši starši ne verjamejo, da ste bili v smrtni nevarnosti? Ali bi mar rajši videli, da bi bili mrtvi, kakor pa poročeni s poštenim človekom, čeprav tujcem?"

Orana se je nekaj trenutkov obotavljala in ni odgovorila. Skušala je zaceliti ranjeno samoljubje svojega moža, toda videła je, da to ni tako lahko.

"Ne odgovorite?" je še bolj začuden vprašal. "Mar naj to pomeni, da sem uganil resnico?"

"Oh, moja mati ne misli tako," se je utrgalo iz mlade žene. "In tudi oče najbrže ne," je hitro dodala.

"Torej je po sredi nekaj drugega?"

"Da," je tiho dejala. "Moji starši so še iz dobe, ko so bile ljudem prihranjene socialne strahote, kakršne doživljamo današnji. Zato je njihova miselnost čisto drugačna od naše."

"Orana, povejte mi vselej resnico," je

rekel mirno, toda kar nekam zapovedovalno. Na tistem mu je bilo všeč, da mu njevna žena ni skušala ničesar prikriti. Zdelelo se mu je, da ju je njena odkritost silno zbljala in ju zvezala s tihom, a trdno vezjo, trdnejšo od vseh poročnih listin na svetu. Bila sta mož in žena, pripravljena, da se skupaj borita proti vsem nevarnostim in nevšečnostim, ki bi jima utegnile križati pot.

XXVI.

Mlada žena si je zaman belila glavo, kako bi Morenu razložila vso zadevo, ne da bi ga ponizala.

Ali naj svojemu možu pove, da je njen oče zagrizen nasprotnik republikancev in da zelo pristransko sodi o državljanški vojni v Španiji? Ali naj mu razodene, da jo je želel omožiti z bogatim Andrejem, samo zato, da bi z novim denarnim virom podprtja njegovo podjetje? Ne, njen mož ne bi razumel ne prvega, ne drugega. Zato je previdno pričela:

"Skušajte se vživeti v položaj mojih staršev. Na lepem so izvedeli, da imajo zeta v deželi, ki se jim vsaj zdaj zdi nekakšno zrcalo nereda. In potlej... oprostite, da vam vse to govorim, ne bi vas hotela užaliti. Vse to je prišlo nekam hitro, nenadno, kar čez noč."

"Razumljivo je, da je to vaše starše zelo presenetilo," je kratko dejal. Zagledal se je predse. Videl so mu je, da nekaj premljuje, zagrizeno in z vso svojo voljo. Tako zapet in tih je bil, da se je Orana zbalala, ali ga morda le ni užalila. Bil je tako drugačen kakor tedaj v Barceloni. Čeprav je tam doli smrt trkala na vrata, je bil njen mož vesel, prešerne volje in nebržen. Zdaj se ji je pa zazdel vse resnejši, malone otožen. Nekaj se je zganilo in vjej in spet je mehko dejala:

"Tak pojdiva vendar, da vas predstavim, svojim staršem. Moja mati bi vas tako rada spoznala!"

Njene besede so zvenele iskreno. Mladi mož jo je hvaležno pogledal. Njegove oči so se srečale z njenimi. Za trenutek sta obstala, se zazrala drug v drugega, potlej sta pa vstala in stopila iz hladnice.

Korakala sta drug ob drugem proti gradu. Med potjo ga je večkrat od strani pogledala. Bil je tako drugačen kakor tedaj. Menda se mu je vojaška uniforma bolje podala, kajti v tej civilni obleki še zdaleč ni bil tako eleganten kakor kot častnik. Znano je, da se moški navadijo na vojaško obleko in da se jim civilna obleka potlej ne poda več. Morda je bil pa vse prevetli in preplecat za to nežno okolico? Sicer je bila obleka vzhrstno ukrojena, toda mlada žena se ga je vseeno rajši spominjala v vojaških hlačah in tesnem vojaškem jopiču. Toda njegov izraziti obraz je bil tudi tu enako lep. Orani se je zdelo, da so postali njegovi lasje še temnejši, še vse bolj vranjencini in da ni še nikoli videla tako lepe bronaste polti. Najbolj so ji bile pa všeč njegove velike, ogljenočrne oči, iskreče se v tisoč ognjih, kadar se je v govorjenju razvnel, in otožne, kadar se je tiho zazrli predse. Da, bil je moški, ki bi si ga že lelo sleherno mlado dekle, navdušeno za romantiko in lepoto!

Spet ga je od strani zvedavo premerila od nog do glave. Šele tedaj je mlada žena opazila, da je njen mož v črnem. "Ali žalujete?" je sočutno vprašala. "Menda ga ni Španca, ki danes ne bi žaloval," je resno odgovoril. "Izgubil sem mater, sestro in dva brata."

"Oh, strašno!" je vzkliknila Orana. Nenehote je pomislila, da se po vrnitvi s Španskega dolgo ni mogla obleči v svetle obleke. Pogosto si je dejala, da bi bilo netakno nositi pisane in bele obleke, če niti ne ve, ali je njen mož mrtev ali živ. A vseeno mu ni ničesar razodela, temveč ga je še naprej na skrivaj opazovala.

AMERIKANSKI SLOVENEC

DO 200,000 NEMCEV V PRECEPU. RUSI PRI- PRAVLJAJO NOV UDAR

(Nadaljevanje z 1. strani) Nemške zgube so silno visoke. Na tisoče in tisoče Nemcov se poda vsak dan, ker vidijo, da je njih borba brez uspeha.

Najnovješa poročila omjenjo, da Nemci zapuščajo Pariz in izseljujejo z veliko naglico. Po južni Franciji baje razstrelijejo svoja skladističa, ker čutijo, da jih bodo morali vsak čas prepustiti sovražniku, ki se jim bliža od vseh smeri.

Moskva, Rusija. — Rusi so zadnje dni preurejevali svojo vojsko. Ofenziva zadnjih par tednov je zajela številne nemške edinice, katere je obkolila, a glavna vojska je šla naprej. Zajete edinice po gozdovih je bilo treba očistiti, obenem so svoje armade razvrstili na druge točke, kjer zdaj že izvajajo nove sunke proti Nemcem. Poročilo omenja, da so Rusi tekom zadnjih 11 dni pobili do 60,000 Nemcov in ujeli nad 10,000 mož na vzhodni fronti. Večjih operacij pa se pričakuje te prihodnje dni na ruskih frontah.

Rim, Italija. — Tu so se stali to zadnjo nedeljo angleški ministarski predsednik Churchill in maršal Tito in več drugih zavezninskih vojaških voditeljev. Domneva se, da gre za važne načrte, za vpad na Balkan in v južno Francijo. Poročilo omenja, da vlada med zbranimi voditelji najboljša iskrenost in sporazum.

ROOSEVELTOV OBISK V PACIFIKU DVIGNIL POZORNOST; JAPONCI V SKRBEH

(Nadaljevanje s 1. str.)

miral Nimitz, admiral Halsey, general Richardson in še mnoge druge važne osebnosti.

Zelo značilno je, da so Japonci že pred enim tednom čutili, da se nekaj kuha proti njim. Se pred zadnjo nedeljo so objavili, da je vlada sklenila totalno oborožiti vse japonsko prebivalstvo za obrambo. Te zadnje dni pa celo iz gosto naseljenih mest izseljujejo prebivalstvo. Dalje so Japonci zelo nervozni radi svojih zgub, ki so jih doživeli v tem letu v Pacifiku, zadnje tedne v Burmi in celo v Kitajski se jim je vojna sreča zaobrnila v škodo. Vse to kaže, da so Japonci v nemalih skrbih in čutijo, da se nekaj odločilnega pripravlja proti njim. Prav posebno nervozni bodo še le od sedaj naprej, ko so zvedeli, da je bil sam predsednik pred njihovimi vratimi in ko se bo začelo izvajati na več točkah ofenzive proti njim. Yes, od kraja je šlo naglo, z drevesa je padlo več hrušk, kar so jih mogli lakomni Japončki použiti. Zdaj pa prihaja z dolgo palico Uncle Sam in Japončkov je strah. To pa je samo še le začetek.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

kdo in odpril vrata. Hitro sem se zavedel položaja. Torej kovčig proč in notri, če ne bom stal. Dal sem kovčig v roke enemu onih zjalastih fantičev in se rinil v voz. Pa kmalu me je zaskrbelo: kaj pa če mi po odnesu moje stvari... Vse je mogoče na svetu... No pa se nič takega zgodilo. Natrapili so nas kot sardine in nato smo ganili.

Oblak prahu se je vlekel za nami, ko smo začeli vijugati v stvar le ni bila!"

breg in se spet sputili v dolini, ki se je vila skozi krasen gozd vse više. Jadrno smo se gnali in na ovinkih tu pa tam opazili daleč dolni nekje oni voz, ki je še vedno precej prebremenjen hropl v strme in ostre ovinke, katerih niti vseh v enem zaletu ni mogel, dočim je naš voz brzel kakor martinček.

Na desno je temelj senčni gozd, nad katerim je samevna gola planina; vse na okrog mogočno drevje, ki je hrepeno, kjer nas je pozdravila blista potočna voda. Tedaj je pa za nami prihidal drugi omnibus iste linije, a skoraj prazen.

Bes te plentaj! Kar razjezil sem se in v imenu sopotnikov protestiral, zatočil so nas načetni v en voz, ki nas komaj vleče, a oni gre prazen... Kar je beseda zaledila in se je nas nekaj preselilo v drugi voz, kjer smo se udobno namestili in držali v breg po cesti, nelo v vis; le na ostrih ovinkih je pritisnilo sonce, ki je našlo med drevjem do nas pot. Tamle se nam je pa nudil bolestni prizor. Mož je poganjal, kdo ve od kod, kravu in lepo telico. Morda vse in edino njegovim imetje? Tamkaj mu je telica obležala in krije tekla lepi živali z gobca. Le za hip! Pa že smo drveli dalje, ko da tisti mož ni človek kot eden izmed nas; nemara je brez vsake možnosti, da si pomaga... Tako naglo je snilil ta bolestni prizor mimo nas, da sem se šele pozno zavedel, kaj bi bilo treba storiti. Potem sem premišljal, ali ni to vsakdanja podoba življenja, v katerem milijoni ljudi stopajo brezbrizno ne le mimo tistih, kateri so omaiali na potu, temveč jim celo na glavo stopajo in niti malo ne pomislijo, kako bi se njim zdelo, če bi morali oni biti v koži nesrečnika, katerega je življenje takole pohodilo...

Se enkrat se je razgrnila pod nami tukumanska ravan, ki je tonila v redki megleni kopreni tam v sivi dalji. Šinili smo čez mal potoček in mimo gostilne "San Martin" in se pognali v tesno sotesko, ki je kazala vse više, dokler se nismo znašli sredji goljave, po kateri so se pasle katamarške ovcice "vikunje". Še malo naprej, pa se je odpril pred nami nov svet. Bili smo na najvišji točki ceste in se v naslednjem trenutku spustili v nižino, ki je bila odprta pred nami kot slikana knjiga... Toda ne, kakor lepa vipsavska dolina, če jo pogledaš iz Čavna, kjer se vrste gozdovi in vasice, polja in vinogradi, ceste, reke in potoki... Kamor sem pogledal — sama goljava, ki pač daje skromno pašo planinski ovc ali oslu v nižini. Zastonj sem gledal, kje je kako mesto ali vas. Le cesta se je spuščala nižol in se tam nekje križala z nekim nasipom, katerega smo kmalu videli od blizu in spoznali, da tamkaj gradi železnico, ki bo nekoč peljala iz Catamarke v Tucuman skozi gore kakih 400 m nižje kot pelje cesta, ki prekriža grič v višini 1250 m.

(Dalje prihodnjič)

Zagovornik: "Naposled bi vas prosil, da upoštevate, da gre pri obtožencu samo za nedolžen vlon." Obtoženec (uzaljeno): "Prosten. Tako nedolžna pa smo ganili.

Oblak prahu se je vlekel za nami, ko smo začeli vijugati v stvar le ni bila!"

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE

Edina na osrednjem zapadu, z izključno slovenskim programom v obiščenih, se oddaja vsak nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne preko WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja je slovenski list "Jugoslovenski Obzor v Milwaukee". Za uvraščev godovnih in drugih časopis, ali društvenih in trgovskih objav pišite najpozneje do petka zjutraj na: YUGOSLAV (SLOVENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4, Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

Joseph Conrad:

NA MORJU

Vlekli so nas nazaj v nočno luko in postalni smo nekaka pripravnina, nekaka ustanova tistega kraja. Ljudje so nas kažali obiskovalcem in govorili: "Tale barka pojde v Bankok — šest mesecev je že tukaj — trikrat so jo že privlekli nazaj." Ko so se paglavci po prazničnih s čolni vozili po pristanišču, so se drli: "Judea, ahoj!" in ako se je prikazala izza ograje glava kakega mornarja, so vzklikali: "Kam ste le namejeni? V Bankok?" in so brilnorice iz nas. Ta čas smo bili samo trije na palubi. Ubogi starci kapitan je pohtajkal po kabini. Mahon se je lotil kuhanja in nepričakovano odkril v sebi vso francosko darovitost v pripravljanju okusnih prizikov. Mlahavo sem pricakoval končne ovritve. Postali smo falmouthski meščani. Vsi kramari so nas poznavali. V brivnicah in trafikah so nas zaupno izpravljali: "Kaj menite, boste li kedaj prišli v Bangkok?" Lastnik ladje, zavarovalni agent in prevozniki so se medtem pričakali v Londonu, mi pa smo dalje prejemali plačo... Dajte mi steklenico.